

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 3 november 2023
(OR. en)

14108/23

SPORT 34

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Veilige sportomgevingen - <i>Oriënterend debat</i>

Na raadpleging van de leden van de Groep sport heeft het voorzitterschap het bijgaande achtergronddocument opgesteld als basis voor het oriënterend debat tijdens de zitting van de Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport op 23-24 november 2023.

SPANJE 2023 PEUE SPORT
ACHTERGRONDNOTA VOOR HET POLITIEKE DEBAT
VAN DE RAAD VAN MINISTERS
24 november 2023

Veilige sportomgevingen

Sport wordt beschouwd als een van de meest gunstige activiteiten voor de menselijke gezondheid, zowel fysiek als mentaal, en is belangrijk voor maatschappelijke integratie en inclusie. Sport omvat ook een sociale, persoonlijke, economische en reputationele dimensie, met name indien het om competitiesport gaat.

De Europese Unie is gegrondvest op de waarden van eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Dat staat zo in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU). Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bundelt de belangrijkste persoonlijke vrijheden en rechten van de burgers van de EU in één juridisch bindend document.

In november 2021 werden in een resolutie van de Raad de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel uiteengezet, zoals de vrijheid van vereniging, een piramidale structuur, een open systeem voor promotie en degradatie, lokale verankering en solidariteit, een rol in de nationale identiteit, gemeenschapsopbouw en op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren. Ook de sociale, educatieve, culturele en gezondheidsfuncties van sport worden erkend, conform de desbetreffende bepalingen van het EU-recht. In de resolutie worden de lidstaten, de Europese Commissie en de sportwereld voorts opgeroepen de grondrechten en mensenrechten in en door middel van sport te eerbiedigen en te bevorderen.

De waarden van het Europees sportmodel houden rechtstreeks verband met het waarborgen van een veiligere sportomgeving voor iedereen.

Gezondheid en veiligheid zijn essentiële elementen die in aanmerking moeten worden genomen om het individuele en collectieve voordeel van sport ten volle te verwezenlijken. Bij sportomgevingen moet rekening worden gehouden met een aantal factoren, zoals technische en logistieke kwesties, sociale en milieukwesties en de algemene gezondheid van de betrokkenen.

Elk van deze factoren brengt aanzienlijke uitdagingen met zich mee die in de nabije toekomst moeten worden aangepakt.

De eerste van deze uitdagingen heeft betrekking op veilige sportinfrastructuur en -faciliteiten, aangezien sportbeoefening geen enkel risico voor de gezondheid en veiligheid met zich mee zou mogen brengen. In dat verband moet rekening worden gehouden met een aantal elementen, zoals de leeftijd van de deelnemer en het soort sport. Bij het plannen, ontwerpen en beheren van sportfaciliteiten en -ruimten moeten noodprotocollen een prioriteit zijn, evenals toegankelijkheidsmaatregelen, duurzaamheidscertificering en onderhoudsinspecties van ruimten. Het aanpakken van deze elementen op korte, middellange en lange termijn kan een rechtstreeks en positief effect hebben op personen en tegelijkertijd ondersteunende en inclusieve samenlevingen bevorderen die zich inzetten voor het welzijn en de bescherming van hun burgers.

Vanuit sociaal en cultureel oogpunt zijn gezondheid en veiligheid en de medische en hygiënische aspecten van massa-evenementen en sportwedstrijden van essentieel belang om sport in een veilige omgeving te kunnen beoefenen. Structurele elementen, zoals de kwaliteit van de faciliteiten zelf, spelen een belangrijke rol op het gebied van veiligheid, net als logistiek, organisatie en beheer, wanneer het gaat om personeel en binnen- en buitenruimten. Het inzetten van beveiligingspersoneel (politie en veiligheidsinstanties) is essentieel om veilige sportomgevingen te realiseren.

Gezien de specifieke wettelijke, gerechtelijke, culturele en historische omstandigheden in elke lidstaat, alsook de specifieke aard en ernst van beschermings- en veiligheidskwesties, moet de benadering voor veilige sportomgevingen alomvattend en holistisch zijn. Daarom moeten doeltreffende internationale, nationale en lokale allianties tot stand worden gebracht om een geïntegreerde en evenwichtige multi-institutionele benadering te ontwikkelen voor het waarborgen van veilige sportomgevingen.

Een van de belangrijkste uitdagingen in dit verband is ongetwijfeld het benoemen, voorkomen en aanpakken van racistische, xenofobe of haatzaaiende uitlatingen. Bovendien kan sportgerelateerd geweld zich soms verspreiden buiten het sportevenement en een gevaar vormen voor het grote publiek. Het zou dan ook zeer nuttig zijn als autoriteiten en beveiligingspersoneel informatie zouden uitwisselen over risicoprofielen van sportevenementen. Het zou ook nuttig zijn om te investeren in opleidingen over beheersing van mensenmassa's, preventie van geweld en vandalisme om te zorgen voor een veilige, beschermende en gastvrije omgeving in de sport en tijdens andere massa-evenementen.

Sport speelt een belangrijke rol bij inclusie en de bevordering van waarden als samenwerking, solidariteit, rechtvaardigheid en democratie. Die benadering begint bij de school en moet gepaard gaan met voldoende en evenredige maatregelen, als onderdeel van een brede strategie voor veiligheid en bescherming, om tot veilige sportevenementen te komen die voor iedereen aantrekkelijk zijn.

Openbare overheden of bevoegde instanties moeten ook normen vaststellen of mechanismen invoeren om de doeltreffendheid van procedures, protocollen en beschermings- en beveiligingssystemen te waarborgen.

Gezondheid is ook een belangrijk element in de discussie over veilige sportomgevingen.

Sport brengt onbetwiste gezondheidsvoordelen met zich mee, hoewel sport een gezondheidsrisico kan vormen als deze niet in een veilige omgeving wordt beoefend of als de beoefende sport niet geschikt is voor de persoon omdat die hem of haar aan ongevallen, verwondingen of ziekten kan blootstellen. Om deze risico's tot een minimum te beperken, moet een sportmedisch onderzoek worden uitgevoerd voordat een nieuwe sport wordt beoefend. Daarmee wordt de persoonlijke geschiktheid voor een bepaalde sport beoordeeld en komen ziekten of medische aandoeningen aan het licht die het niet raadzaam maken een bepaalde sport te beoefenen. Een dergelijk onderzoek zou ook het aantal plotselinge overlijdens in de sport kunnen verminderen indien bepaalde medische aandoeningen vooraf worden vastgesteld. Iedereen die een lichamelijke activiteit verricht of amateursport beoefent, zou ten eerste moeten worden aangeraden om een medische beoordeling te laten uitvoeren, en het zou raadzaam zijn om dit verplicht te maken aan het begin van het seizoen en voor het verkrijgen van een vergunning voor de uitoefening van die sport. Voor topsporters zou het ook raadzaam zijn een programma voor gezondheidsmonitoring te volgen. Er moet ook passende medische hulp worden verleend in sportfaciliteiten en op wedstrijdlocaties, met name bij grote evenementen.

Het is evenzeer belangrijk om minimumeisen voor de vaardigheden en competenties van coaches in te voeren, omdat zij een belangrijke rol spelen in de veranderende samenleving. Daarom moeten coaches verantwoordelijk worden gehouden om ervoor zorgen dat zij op een veilige en ethische manier werken ten behoeve van de deelnemer of atleet.

Wij hebben vanuit maatschappelijk oogpunt vastgesteld op welke verschillende gebieden werk moet worden verricht om een veilige sportomgeving te waarborgen.

Ten eerste is jeugdsport belangrijk voor de goede fysieke, sociale, emotionele en psychologische ontwikkeling van kinderen. Indien er een vermoeden is van misbruik, intimidatie, geweld of fysieke, psychologische of sociale agressie, moeten opvoeders en lokale overheden samenwerken om kinderen te beschermen.

In de studie van de Commissie van 2019 over de bescherming van kinderen in de sport worden twee belangrijke gebieden inzake kinderbescherming in de sport geïdentificeerd waarvoor aandacht vereist is: de conceptualisering van geweld tegen kinderen in de sport (met inbegrip van psychisch misbruik, pesten of overtraining, die van oudsher minder aandacht hebben gekregen) en van passende beschermingsmaatregelen; alsmede de ontwikkeling van consistentere beschermingsnormen en -praktijken (zoals de behoefte aan passende bestuursniveaus en de ontwikkeling van duidelijkere richtsnoeren voor belanghebbenden en sportbeoefenaars).

Ten tweede moeten de omstandigheden van dien aard zijn dat alle personen met een handicap in een gelijke en veilige omgeving aan sport kunnen deelnemen, rekening houdend met de behoeften van aangepaste sport.

Het derde gebied betreft de bestrijding van seksueel geweld tegen zowel mannen als vrouwen. In overeenstemming met de doelstelling van een veilige sportomgeving moeten maatregelen worden overwogen om seksueel geweld en verbaal, fysiek of psychisch misbruik en verbale, fysieke of psychische intimidatie aan te pakken. Sportfederaties moeten actieplannen opstellen, meldingskanalen ontwikkelen en mechanismen instellen om misbruik te voorkomen en te voorzien in veilige omgevingen voor elke sport.

1. Wat zijn de meest succesvolle maatregelen die in uw land zijn genomen om veilige sportomgevingen te bevorderen?
 2. Welke maatregelen moeten op Europees niveau worden gecoördineerd om veilige sportomgevingen te bevorderen?
-